

65 yıldır aralıksız süren bilim şöeni

Röportaj: İlhan Ulusoy

1947 yılında bir grup yerbilimcinin çabası ile başlayan, uzun yıllar Türkiye Jeoloji Kurumu, daha sonra da TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından sürdürüle gelen ve ülkemizin uzun soluklu bilimsel etkinliklerinin başında gelen Türkiye Jeoloji Kurultaylarının 65.si, 02-06 Nisan 2012 tarihleri arasında Maden Tetkik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü Kültür Sitesi'nde düzenlenecek.

65. Türkiye Jeoloji Kurultayı Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Reşat Ulusay ile kurultay üzerine görüştük.

Hocam kısaca kurultaydan bahseder misiniz?

Türkiye Jeoloji Kurultayları; 1947 yılından bu yana aralıksız olarak aksamadan sürdürüle gelen bir bilimsel ve teknik bir etkinlik, diğer bir ifadeyle bir jeoloji şenliğidir. Kurultayımız, ülkemizde düzenlenen pek çok kongre ve sempozyumla karşılaştırıldığında, bu güne değin hiç aksamadan 65 yıldan bu yana sürekli şekilde düzenlenen yegane bilimsel etkinliktir. Kurultaylarımız; ülkemizde jeoloji ve jeoloji mühendisliği dalında yapılmış olan araştırmaların ve

sorun odaklı uygulamaya yönelik çalışmaların meslektaşlarımız tarafından sunulması ve paylaşılmasının sağladığı katkıların yanı sıra, mesleğimizin işlev ve sorumluluklarının duyurulması açısından da önem taşımaktadır.

Türkiye Jeoloji Kurultayları, bilimsel bir etkinlik olmasının yanı sıra, meslektaşlarımızı bir araya getirerek bilgi alışverişinde bulunulmasını sağlayan, dostlukları pekiştiren ve bu açıdan sosyal yönü de olan bir etkinliktir. Bu etkinliklerde sunulan bildirilerin

yanı sıra, düzenlenen çağrılı konuşmalar ve panellerle ülkemizde jeoloji mühendisliği mesleğindeki gelişmeler aktararak paylaşılmaktadır.

Biliyorsunuz, Kurultayımıza sadece akademisyenler ve mühendisler değil öğrenciler de katılıyor. Sevindirici olan, son yıllarda bu katılımın giderek artıyor olmasıdır. Dolayısıyla geleceğin jeoloji mühendisi adayları olan öğrenciler de icra edecekleri meslekleri ile ilgili olarak ufuklarını açma şansı buluyorlar.

Kurultayın uluslararası yönünü biraz açar mısınız?

Kurultayımız yakın geçmişe değin aslında ulusal düzeyde düzenlenen bir kurultay niteliğindediydi. Ancak son yıllarda yabancı meslektaşlarımız da davet edilerek, çağrılı konuşmalar düzenlenerek özellikle bir tür çalıştay benzeri oturumlar da yapılarak yabancı meslektaşlarımızın da kurultaylara katılımları bilgi

paylaşımının giderek artmasını sağlamış oldu. Zaten biliyorsunuz, bazı yabancı meslektaşlarımız Türkiye'nin jeolojisinin ilginç olması nedeniyle Türkiye'de çalışmaktadırlar. Onların da katılımıyla kurultaylarımız biraz daha uluslararası katımlı bir nitelik kazandı. Bu ilginin devam etmesi kucusuz sevindirici olup, bu durum gelecekte ülkemizde Türk yer bilimciler tarafından düzenlenebilecek Dünya Jeoloji Kongresi gibi çok geniş katımlı bir kongreye gösterilecek ilgi açısından da olumlu bir gelişmedir. Nitekim bu ilgi, 65. Türkiye Jeoloji Kurultayı için de devam etmiştir. Ayrıca Kurultaya sunulan bildirilerde işlenen konular sadece Türkiye'ye ilişkin değil. . Bu yılki kurultaya komşu bazı ülkelerin yanı sıra Avrupa'dan katılım söz konusu ve bu araştırmacılar Türkiye'de meslektaşlarımızla yürüttükleri çalışmalarla birlikte kendi ülkelerinde yaptıkları çalışmalara ilişkin sunumlar da yapacaklar.

Böylesi bir kurultayı her yıl düzenlemek ciddi bir emek istiyor. Hazırlık sürecinden biraz bahsedermisiniz?

Kurultayımız belki iki yılda bir düzenlense daha rahat olabilir ama, her yıl düzenlenmesine artık hepimiz alıştı ve bu bir gelenek haline geldiği için kısa bir hazırlık sürecine rağmen en iyisi yapılmaya çalışılıyor. Kurultaylarımızda bugüne değin görev alan düzenleme kurulları ve Jeoloji Mühendisleri Odası da bu bilinç içinde çaba gösteriyorlar.

Geçmişte düzenleme kurulları daha çok Eylül veya Ekim aylarında oluşturuluyordu. Ancak bu yılki kurultayımızda gecikme ve aksama olmaması için bir önceki kurultay sırasında bir yıl sonraki kurultayın düzenleme kurulunun oluşturulması ilkesi benimsendi ve bir yıl öncesinde Kurultay Düzenleme Kurulu başkanı davet edilerek hazırlıklara başlandı. Bu uygulamanın oldukça yararlı olduğunu 65. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın düzenlenmesi aşamasında bizzat yaşadık ve bundan böyle de uygulamanın bu şekilde yapılmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Önceki kurultaylarda bildirimler hakemlere gönderiliyordu. Ancak son yedi yıldır düzenleme kurulu mesleğimizin farklı alanlarında sunulacak bildirimlerin değerlendirilmesi için 'oturum yürütücüleri'ni davet ediyor ve bu süreçte kendilerini yetkili kılıyor. Oturum yürütücüleri davet edilip görüşleri alındıktan sonra tüm bildirimler değerlendirilmek ve sunumlarına karar verilmek üzere kendilerine gönderiliyor. Dolayısıyla düzenleme kurulunun oturum yürütücülerine herhangi bir müdahalesi yok ve bildirimlerin bilimsel-teknik anlamda değerlendirilmesi kendilerine bırakılmış oluyor. Kurultay oturumları da bildirimlerin konularına göre oturum yürütücüleri tarafından belirlendikten sonra her oturumun başkanlığını yürütecek iki eş-başkan da yine yürütücüler tarafından belirleniyor.

65. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın ana teması ve değineceği konular hakkında bilgi verir misiniz?

Her yıl, daha doğrusu 'oturum yürütücülüğü' uygulaması başladığından bu yana, kurultaylar için genellikle bir ana tema belirleniyor. Bu sene daha önce kullanılmamış bir ana tema olarak "Geleceğin Kentleri İçin Jeoloji Mühendisliği" başlığını seçtik. Bunun nedeni de şu: biliyorsunuz Türkiye'de kentleşme süreci çok hızlı bir şekilde geliyor. Ancak iyi bir kentleşme planlanmadığı takdirde doğa olayları da ister istemez 'doğal afete' dönüşüyor ve olumsuz etkiler yapıyor. Bunlar Türkiye açısından son yaşanan depremlerle de kendisini açıkça gösterdiği ve bu

durumun mesleğimizin de ilgi ve sorumluluk alanına girdiği için düzenleme kurulu olarak biz de bu konuya odaklandık ve bu durum mesleğimizin sadece bir dalını değil pek çok dalını ilgilendirdiği için böyle bir ana tema üzerinde durduk. Bu ana tema çerçevesinde de Kurultay'da iki panel düzenleniyor. Bunlardan ilkinin konusunu Kurultayımızla aynı başlıkta 'Geleceğin Kentleri İçin Jeoloji Mühendisliği' olarak belirledik. Bu panelde; depremsellik, kentlerde yeraltısuyu ve kullanımı, mühendislik jeolojisi, kent bilgi sistemleri ve kent planlaması konularında jeoloji mühendisliğinin katkılarının vurgulanacağı ve mesleğimizin bu alandaki işlevlerinin ve öneminin bir kez daha duyurulacağı bir tartışma gerçekleştirilecek.

İkinci panelin başlığı ise, 'Endüstri Hangi Donanımlara Sahip Jeoloji Mühendislerini Bekliyor?'. Bu konuyu niye seçtik dersanız, geçmiş yıllarda jeoloji mühendisliği eğitimi konusunda birkaç panel ve toplantı yapıldı. O panellerde daha çok üniversitelerimizden temsilciler söz alarak üniversitelerimizde uygulanan jeoloji mühendisliği eğitim programları konusundaki görüşlerini belirterek tartıştılar. Bunun yanı sıra, konuya bir de 'endüstri açısından bakılmasının yararlı olacağı' düşündük ve bu konuda endüstrinin mesleğimizle ilgili beklentilerine de kulak verilmesi gerektiğine inanarak endüstride uzun yıllar deneyim kazanmış ve mesleğimizin değişik dallarında uzmanlaşmış meslektaşlarımızı panelist olarak davet ettik. Bu panelistler; üniversitelerden hangi donanımlara sahip olarak mezun olmuş jeoloji mühendislerini beklediklerini tartışarak bizlere yeni bakış açıları kazandırmaya çalışacaklar. Kuşkusuz her iki panelde katılımcılar tarafından panelistlere yöneltilecek olan sorularla panellerin daha da zenginleşeceğini umuyoruz. Bu panelden; gerek üniversitelerimize, panele katılacak öğrencilere ve mühendislere, gerekse jeoloji mühendisi istihdam eden kurum ve kuruluşlar ile meslek kuruluşumuz olan Jeoloji Mühendisleri Odası'na da ileriye dönük iyileştirme çabaları açısından bazı çıkarımların sağlanmasını bekliyoruz.

Kurultaya sunulan bildirimleri kısaca değerlendirmeniz mümkün mü?

Bildirimler sözlü sunum ve poster sunum şeklinde olacak. Her ne kadar kurultay beş gün sürse de, çok sayıda bildiri geldiği için bunların tümünün sözlü olarak sunulması olanaklı değil. Bu nedenle, her kurultayımızda olduğu gibi, bildiri başvurularının tasnif edilmesi zorunluluğu var. Bunun içinde bildiri sunumu talebinde bulunan meslektaşlarımıza iki seçenek sunuyoruz. Poster mi tercih ederseniz sözlü

Yerbilimciler bilim şenliğinde bir arada

2011 yılının Nisan ayında 64. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın hemen ardından Reşat Hoca'nın Hacettepe Üniversitesi'ndeki odasında düzenleme kurulu ilk toplantısını yaptı. Bu toplantıdan kurultay tarihine kadar Reşat Hoca'nın başkanlığında birçok kez toplanan düzenleme kurulu, geniş zamana yaydığı kurultay çalışmalarını örnek bir uyum ve işbirliği içerisinde sürdürdü. Oda yönetiminin ve çalışanlarının da koşulsuz destek verdiği kurultay hazırlık süreci, düzenleme kurulu üyelerinin ve oturma yürütücülerinin özverili çalışmasıyla sorunsuz bir şekilde tamamlandı. 258 bildirinin yer alacağı 65. Türkiye Jeoloji Kurultayı, Türkiye'den ve dünyadan yerbilimcileri her zaman olduğu gibi bu yıl da bir şenlik havasında biraraya getirecek. Düzenleme kurulunda yer alarak katkı koymanın benim için büyük bir keyif ve gurur olduğu 65. Türkiye Jeoloji Kurultayı'nın en güzel şekilde gerçekleşeceğine inanıyorum.

Korhan Esat

sunum mu? Bazıları doğrudan poster sunumu, önemli bir kısmı da sözlü sunumu tercih ediyor. Ancak program gereği; zaman ve salon sayısını dikkate alarak oturma yürütücüleri yani bilimsel değerlendirmeyi yapan meslektaşlarımız bunları değerlendirip bir kısmına poster sunumda yer veriyorlar. Bu yıl da öyle oldu. Ancak bu yılki başvurularda memnuniyet verici bir gelişme söz konusu. Biz bu yılki kurultayda posterlerin de en az sözlü sunumlar kadar önemli olduğunu vurguladık ve bu durum başlangıçtan itibaren doğrudan poster sunum tercihiyle başvuran meslektaşlarımızın sayısının oldukça fazla olmasına katkıda bulundu. 65. Kurultayımızda 186'sı sözlü sunum ve 71'i de poster sunum olmak üzere toplam 257 sunum gerçekleştirilecek. Poster sunumlar kurultayın ikinci ve üçüncü günü sergilenecek. Her oturumun yürütücülerinden birinin katılımıyla oluşan 16 kişilik seçici heyet tüm poster sunumları tek tek inceleyip puan verecek. Bunlar arasında en fazla puanı alan üç sunuma birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödülleriyle birlikte ödül beratları kapanış oturumu sırasında sunulacak. Burada amacımız, poster sunumların da önemli olduğunu vurgulamak ve teşvik etmek. Sözlü sunumlar ise yaklaşık 40 oturma şeklinde katılımcılarla buluşacak.

Kurultayın bileşimi hakkında kısaca bilgi verir

misiniz? Ağırlıklı olarak üniversitelerden mi katılım var?

Kurultayımıza üniversitelerden akademisyenlerin bildiriyle katılımı oldukça fazla, ama son yıllarda giderek endüstride çalışan meslektaşlarımız da yaptıkları araştırma veya sorun odaklı çalışmalarını bildiri olarak kurultayımıza taşıyorlar. Böylece kurultayımız aynı zamanda üniversite-endüstri arasındaki bilgi ve görüş alışverişi ve işbirliğini artırma amacına da hizmet etmiş oluyor.

'Kurultayımız salt bilimsel bir kurultay değil sosyal yönü de olan bir kurultay' dediniz. Kurultay'da bilimsel sunumların yanı sıra ne gibi etkinlikler olacak?

Kurultayımızda bilimsel etkinliklerin yanı sıra, sosyal etkinliklerin sayısını daha da arttırmak için çaba harcadık bu yıl. Her yıl kurultaylarda düzenlenen Açılış Kokteyli ve Geleneksel Jeoloji Gecesi'nin yanı sıra, bu yılki kurultayda Salı ve Perşembe akşamları oturumlar tamamlandıktan sonra MTA Kültür Sitesi'nde konserler verilecek ve bu etkinliklerden önce katılımcılara hafif bir menü de sunulacak. Ayrıca gündüz müzik ve şiir dinletileri sunulacak ve bir de resim sergisi olacak. Bu sergiye katılacak olan sanatçının tüm resimlerinin tanıtıldığı bir katalog da ilgi duyan katılımcılara verilecek.